

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 31 marca 2026 r.

Poz. 2615

UCHWAŁA NR 7.343.2026

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 25 marca 2026 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XXIV/144/2026 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 30 stycznia 2026 r. zmieniającej uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne z terenu Gminy Żerków, terminu i miejsca składania deklaracji, w części obejmującej w załączniku Nr 1 do uchwały pn. "DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI SKŁADANA PRZEZ WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONYCH NA OBSZARZE GMINY ŻERKÓW":

1)w części D. "DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ – wypełniają właściciele nieruchomości, na których zamieszkują²⁾ mieszkańcy³⁾" przypis oznaczony jako "2)" wraz z jego objaśnieniem o treści: "2) *Miejsce zamieszkania – to miejsce, w który osoba zazwyczaj spędza czas przeznaczony na odpoczynek, studiowanie, uczenie się, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi*",

2)w części "OBJAŚNIENIA":

– w pkt 1 wyrażenie "*lub określonej w deklaracji ilości odpadów powstających na danej nieruchomości*",

– w pkt 2 wyrażenie "*, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze*",

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 5 marca 2026 r. Rada Miejska Żerkowa powołując się na art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do ww. uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 25 marca 2026 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do treści art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie upoważnień ustawowych, gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. Aktem takim jest badana uchwała, która została podjęta na podstawie m.in. przepisu art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) stanowiącego, iż rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

1)wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, informacje wskazane w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji;

2)warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:

a)ich format elektroniczny oraz układ informacji i powiązań między nimi zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,

b)sposób ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

c)rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone.

Rada gminy w uchwale, o której mowa w art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6n ust. 2 ustawy).

Stosownie natomiast do art. 6m ust. 1a ww. ustawy, deklaracja zawiera dane niezbędne do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Z kolei w art. 6m ust. 1b ww. ustawy określono dane, jakie rada gminy, określając wzór deklaracji, może wymagać od podmiotów składających deklarację.

Wypełniając dyspozycję wynikającą z przywołanych powyżej przepisów, Rada Miejska Żerkowa w § 1 badanej uchwały dokonała zmiany uchwały Nr XXXVI/232/2021 Rady Miejskiej Żerkowa z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości, określając w załączniku do badanej uchwały nowy wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków.

W załączniku Nr 1 do uchwały, stanowiącym wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków, w części D. "DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ – wypełniają właściciele nieruchomości, na których zamieszkują²⁾ mieszkańcy³⁾" Rada Miejska Żerkowa zawarła przypis oznaczony jako "2)" wraz z jego objaśnieniem o treści: "2) *Miejsce zamieszkania – to miejsce, w który osoba zazwyczaj spędza czas przeznaczony na odpoczynek, studiowanie, uczenie się, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi*".

W ocenie Kolegium Izby postanowienie to wykracza poza zakres delegacji udzielonej radzie gminy, wynikającej z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, powstaje za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje

mieszkaniec (art. 6i ust. 1 pkt 1 ustawy). W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, polegającej na zmianie liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Opłatę w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana (art. 6m ust. 2 ustawy). Brak jest zatem podstawy prawnej do formułowania przez radę gminy definicji "miejsca zamieszkania" na potrzeby wypełnienia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Z uwagi na powyższe Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność przypisu oznaczonego jako "2)" wraz z jego objaśnieniem o treści: "2) *Miejsce zamieszkania – to miejsce, w który osoba zazwyczaj spędza czas przeznaczony na odpoczynek, studiowanie, uczenie się, niezależnie od czasowych nieobecności związanych z wypoczynkiem, urlopem, odwiedzinami u przyjaciół i krewnych, interesami, leczeniem medycznym lub pielgrzymkami religijnymi*", zawartego w części D. "DANE SKŁADAJĄCEGO DEKLARACJĘ – wypełniają właściciele nieruchomości, na których zamieszkują²⁾ mieszkańcy³⁾" deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków (załącznik Nr 1 do uchwały).

Następnie w załączniku Nr 1 do uchwały, stanowiącym wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków, w części "OBJAŚNIENIA:", Rada Miejska Żerkowa zawarła pouczenia o następującej treści:

"1. W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości obowiązany jest złożyć nową deklarację do Burmistrza Miasta i Gminy Żerkowa w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana, a w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia.

2. W przypadku niezłożenia deklaracji w terminie określonym w pkt 1 albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji, Burmistrz Miasta i Gminy określi w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami, biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze."

Kolegium Izby wskazuje, że w myśl art. 6i ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązek ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstaje:

1) w przypadku nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości zamieszkuje mieszkaniec;

2) w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy - za każdy miesiąc, w którym na danej nieruchomości powstały odpady komunalne;

3) w przypadku nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy, i innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe - za rok bez względu na długość okresu korzystania z nieruchomości.

Zgodnie natomiast z art. 6m ust. 1¹ tej ustawy pierwszą deklarację o wysokości opłaty składa się w terminie 14 dni odpowiednio od dnia:

1) zamieszkania pierwszego mieszkańca na danej nieruchomości albo w lokalu w budynku wielolokalowym objętym uchwałą, o której mowa w art. 2a ust. 1, lub wytworzenia na danej nieruchomości lub w danym lokalu odpadów komunalnych;

2) podjęcia uchwały, o której mowa w art. 2a ust. 1, albo uchwały, o której mowa w art. 6c ust. 2.

Z kolei stosownie do art. 6m ust. 2 zd. 1 ustawy w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

Ponadto art. 6m ust. 5 pkt 1 ustawy przewiduje możliwość złożenia nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca, w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia.

Badaną uchwałą Rada Miejska Żerkowa określiła wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na obszarze Gminy Żerków, na których zamieszkują mieszkańcy. W tym przypadku termin składania deklaracji należy wiązać z faktem zamieszkania na nieruchomości pierwszego mieszkańca, a nie z faktem wytworzenia na tej nieruchomości odpadów komunalnych. Podobnie zmiana określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości stanowi podstawę złożenia nowej deklaracji w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (ewentualnie w przypadku nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy). Natomiast w przypadku nieruchomości zamieszkałych okolicznością rodzącą obowiązek złożenia nowej deklaracji jest zmiana danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (np. zmiana liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość).

W związku z powyższym Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność wyrażenia w brzmieniu; *"lub określonej w deklaracji ilości odpadów powstających na danej nieruchomości"* zawartego w pkt 1 części **"OBJAŚNIENIA:"** deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków (załącznik Nr 1 do uchwały).

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że z art. 6o ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że w razie niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę dostępne dane właściwe dla wybranej przez radę gminy metody, a w przypadku ich braku - uzasadnione szacunki, w tym w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze. A zatem w przypadku nieruchomości zamieszkałych właściwy organ określając w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bierze pod uwagę w pierwszej kolejności dostępne dane właściwe dla wybranej metody, a dopiero w przypadku ich braku - uzasadnione szacunki. Natomiast średnia ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze może być brana pod uwagę wyłącznie w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (do których nie odnosi się deklaracja określona w badanej uchwale).

Wobec powyższego Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność wyrażenia w brzmieniu: *" , biorąc pod uwagę uzasadnione szacunki, w tym średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze"*, zawartego w pkt 2 części **"OBJAŚNIENIA:"** deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych położonych na obszarze Gminy Żerków (załącznik Nr 1 do uchwały).

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Dodatkowo Kolegium Izby stwierdza, że niezachowany został termin przedłożenia uchwały do nadzoru wynikający z przepisów art. 90 ustawy o samorządzie gminnym (tj. 7 dni od dnia jej podjęcia) - uchwała Nr XXIV/144/2026 Rady Miejskiej Żerkowa zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne z terenu Gminy Żerków, terminu i miejsca składania deklaracji podjęta została w dniu 30 stycznia 2026 r., natomiast do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wpłynęła w dniu 5 marca 2026 r.

Przewodnicząca Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
z up. (-) Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.